ВИЯН ЛИЙЖЕ КОМСОМОЛ—БОЛЬШЕВИСТСКИЙ ПАРТИЙЫН ЎШАНЛЕ ПОМОЩНИКШЕ!

Виян лийже Великий Октябрьский Социалистический Революцийын XXII идалыкше!

Ўрвезе Коммунист

ВЛКСМ МАРОБКОМ ДЕН ЙОШКАР-ОЛА ГОРКОМ ОРГАН

№ 97 (596) 1939 ий 7 ноябрь № 97 (596)

СОВЕТСКИЙ КАЛЫКЫН ВЕЛИКИЙ ПАЙРЕМЖЕ

Таче ме Великий Октябрьский социалистический революцийын XXII идалыкшым пайремлена. Советский калык тиде пайремым моткоч кугу сеҥымаш-шамыч дене вашлиеш.

Большевистский партийын тений эртыше XVIII с'ездше СССР-ыште социалистический строительствын пеш чапле итогшо-шамычым ыштен. Мемнан эл почеш кодшо, лунчыргышо да йорло эл гыч куатле социалистический государствыш савырнен. Калык озанлыкын чыла отрасльжым у техника негызеш перестроитлыше, мемнан сухопутный ден морской граница-шамычым сталь да бронь дене чиктыше куатан промышленностьым ыштыме. Ял озанлык коллективизацийын гениальный сталинский программыже тўрыс шукталтын. СССР эн кугу, механизированный ял озанлык дене обладатла.

СССР-ыште коммунизмын первый фазыже—социализм тўҥ шотышто ыштен шукталтын. Кумышо пятилетка мемнан элын развитийыштыже у полосам—бесклассовый социалистический общество строительствым завершитлыме да социализм гыч коммунизмыш постепенно вончымо полосам почын.

Мемнан эл шкенжын общественный ден политический развитийыштыже пашазын, кресаньыкын да интеллигенцийын единый трудовой фронтшым нигунамсе деч чот сплотитлалтмашкышт, калык-шамычын пеҥгыде, пуҥырташ лийдыме, иза-шольо семын келшен илымашкышт, тўняште эн демократический Сталинский Конституцийыш опиратлалтеш.

Нине сеҥымаш-шамычым ыштымаште Кумышо Сталинский Пятилетка лўмеш социалистический соревнований кугун полшен. Мемнан элыште кажный политический событий соревнованийын у волнажым, стахановский пашан у сеҥымашыже-шамычым шочыкта. Партийын XVIII с'ездше, мемнан доблестный Йошкар Армийын Западный Украиныште да Западный Белоруссийыште великий освободительный миссийым шукташлан границым вончымыжо, Октябрьын XXII идалыкшылан ямдылалтмаш—чыла нине событий-шамычлан мемнан эл социалистический соревнованийым виян шарен, производственный планым утыж дене темен вашмутым пуэн.

Нине чапле сеҥымаш-шамыч советский патриот-шамычын шўмыштым гордость дене темат. Советский калык шкенжын несокрушимый большевистский партийже дене, шкенжын правительствыже дене, мудрый руководствыжо дене элым политический, хозяйственный да культурный куатын мировой высоташкыже нӧлтышӧ великий Сталин дене гордитла. Советский калык шкенжын героический Йошкар Армийже дене гордитла.

Советский калык Великий Октябрьский социалистический революцийын почмо корныжо дене спокойно да уверенно кая. Социалистический строй пеҥгыдемеш, великий советский демократий пеледеш. Шемер депутат-шамычын местный Советлашкышт сайлымаш массын политический ден производственный активностьшым эше кўшкӧ нӧлта да социализм элын величийжым пўтынь тўнялан ащак уэш ончыкта.

Политический бдительность нерген, кеч кунамат мобилизационный ямдылыкыште улмо нерген великий вождь да учитель Сталин йолташын указанийжым мемнан калык шарна да ончыкыжат шарнаш тўҥалеш.

Ленин—Сталин великий партийын сеҥаш лийдыме знамяже дене Советский Союзын калыкше-шамыч куатыш да чапыш, пиалан да куанымашан илышыш толыныт. Тиде знамя денак нуно коммунизмын у сеҥымашыже-шамычыш толыт.

82

ПЕРВЫЙ СОЗЫВ СССР ВЕРХОВНЫЙ СОВЕТЫН ВИЗЫМШЕ ВНЕОЧЕРЕДНОЙ СЕССИЙЖЕ

Союз Совет ден Национальность Советын 1939 ий 31 октябрьысе пырля заседанийышт нерген

ИНФОРМАЦИОННЫЙ УВЕРТАРЫМАШ

31 октябрьыште, 7 час 30 минут кастене, СССР Верховный Советын Заседаний залыштыже, Кремльыште, 1-й созыв СССР Верховный Советын Визымше Внеочередной Сессийже почылтын.

Председательствоватла—Союз Совет Председатель депутат **А. А. Андреев.**

Сессийым почмо деч ончыч **А. А. Андреев** йолташын предложенийже почеш СССР Верховный Совет Западный Украина ден Западный Белоруссийысе шемер-шамычым капитализмын рабствыже деч утарыме годым Польша территорийыш колышо мемнан воин-шамычым шогалын почтитлен.

Тылеч вара **Андреев** йолташ СССР Верховный Советын Визымше Внеочередной Сессийжым почылтмылан увертара да СССР Верховный Советеш ончашлан вноситлыме вопрос-шамычым увертара.

Андреев йолташ тудын нерген увертара, что Москвашке Западный Украина ден Западный Белоруссия Народный Собранийын Полномочный Комиссийышт толынат да СССР Верховный Совет Сессийыште присутствоватлат. СССР Верховный Советын депутатше-шамыч лӱм дене **Андреев** йолташ, рӱжге сово кырымаш ден „ура" кычкырмаште, Западный Украина ден Западный Белоруссия Народный Собраний-шамыч Полномочный Комиссийыштын членыштым да нунын гоч польский пан ден капиталист-шамыч гнет гыч мемнан доблестный Йошкар Армийын утарыме Западный Украина ден Западный Белоруссийысе иза-шольо калык-шамычым саламла.

Депутат **В. М. Бакрадзе** СССР Верховный Советеш ончашлан вноситлыме вопрос-шамычым СССР Верховный Совет Визымше Внеочередной Сессийын ончычшаш паша радамышкыже пурташ предлагатла.

СССР Верховный Совет Палата-шамыч шот дене посна голосований дене тыгай ончычшаш паша радамым единогласно утверждатла:

1. Советский Социалистический Республика-шамыч Союз правительствын внешний политикыже нерген.
2. Западный Украина Народный Собраний Полномочный Комиссийын заявленийже.
3. Западный Белоруссия Народный Собраний Полномочный Комиссийын заявленийже.

Депутат **М. А Бурмистенкон** предложенийже дене СССР Верховный Совет, Палата-шамыч шот дене, посна голосований дене. п у н ч а л ы м приниматла—СССР Верховный Совет Визымше Внеочередной Сессийын ончычшаш паша радамым приниматлыме чыла вопрос-шамычым Союз Совет ден Национальность Советын пырля заседанийышт колышташ да обсуждитлаш.

Тылеч вара СССР Верховный Совет Сессийын ончычшаш паша радамын первый пунктшым ончымашке кусна.

Правительствын внешний политикыже нерген доклад дене кужу жап рӱжге сово кырымаш дене вашлийме СССР Калык Комиссар-шамыч Совет Председатель да Иностранный Паша Калык Комиссар **В. М. Молотов** йолташ выступатлен.

Молотов йолташын докладше пытымек депутат А. А. Кузнецов предложенийым вноситла: СССР правительствын внешний политикыжын исчерпывающий рашлык да последовательностьлан л и й ы н, СССР Калык Комиссар-шамыч Совет Председатель да Иностранный Паша Калык Комиссар **Молотов** йолташын докладше почеш пренийым почаш о г ы л. СССР Верховный Совет тиде предложенийым единогласно приниматла.

Тылеч вара депутат **Кузнецовын** предложенийже дене СССР Верховный Совет, Палата-шамыч шот дене посна голосоватлен, единогласно тыгай пунчалым приниматла:

„Советский Социалистический Республика-шамыч Союзын Верховный Советше, правительствын внешний политикыже нерген СССР Калык Комиссар-шамыч Совет Председатель да Иностранный Паша Калык Комиссар Вячеслав Михайлович **Молотов** йолташын докладшым колыштмек **пунчалеш:**

Правительствын внешний политикыжым одобритлаш".

Тидын дене Союз Совет ден Национальность Советын первый пырля заседанийышт петырна.

Союз Совет ден Национальность Советын 1939 ий 1 ноябрьысе пырля заседанийышт нерген

ИНФОРМАЦИОННЫЙ УВЕРТАРЫМАШ

1 ноябрьыште, 6 час кастене, СССР Верховный Советын заседаний залыштыже, Кремльыште, Союз Совет ден Национальность Советын кокымшо пырля заседанийышт лийын.

Председательствоватла—Союз Совет Председатель депутат **А. А. Андреев.**

Ончычшаш пашаште—Западный Украинысе Народный Собранийын Полномочный Комиссийын заявленийже.

Западный Украинысе Народный Собранийын Полномочный Комиссийын членже-шамыч залыш пурат да трибуна воктен верланат. Депутат ден уна-шамыч нуным кужу жап рӱжге сово кырымаш дене вашлийыт.

Западный Украинысе Народный Собранийын Полномочный Комиссийже лӱм дене заявитлашлан мут Комиссий член **М. И. Панчишинлан** пуалтеш.

Панчишин йолташын ойлен пытарымекыже, председательствующий **А. А. Андреев** йолташын ӱжмыжӧ почеш, Полномочный Комиссийын членже-шамыч СССР Верховный Совет депутат-шамыч коклаште верланыт.

СССР Верховный Совет Западный Украинысе Народный Собранийын Полномочный Комиссийжын заявленийжым обсуждатлымашке кусна.

Речь дене выступатленыт: Западный Украинысе Народный Собранийын Полномочный Комиссийын членже **И. Ю. Кравчук**, депутат **А. А. Богомолец** (Киевский - Кагановичский округ, УССР), Западный Украинысе Народный Собранийын Полномочный Комиссийын членже-шамыч **К. О. Студинский** йолташ ден **Е. С. Кузьминская** йолташ, депутат **А. Е. Корнейчук** (Звенигородский округ, Киевский область, УССР), Западный Украинысе Народный Собранийын Полномочный К о м и с с и й ы н членже-шамыч **Г. В. Гаврищук** йолташ ден **У. В. Ефимчук-Дьячук** йолташ.

Вара СССР Калык Комиссар-шамыч Совет председательын заместительже **А. Я. Вышинский** йолташ выступатлен. СССР правительство лӱм дене Вышинский йолташ „Западный Украиным Украинский Советский Социалистический Республикыш ушымо дене тудым Советский Социалистический Республика-шамыч Союзын составышкыже пуртымо нерген" закон проектым СССР Верховный Советлан утверждатлашыже вноситла.

Палатылаште посна голосоватлыме дене СССР Верховный Совет „Западный Украиным Украинский Советский Социалистический Республикыш ушымо дене тудым Советский Социалистический Республика-шамыч Союзын составышкыже пуртымо нерген Законым" единогласно утверждатла.

„Западный Украинысе Народный Собранийын Полномочный Комиссийжын заявленийжым колыштын, Советский Социалистический Республика-шамыч Союз Верховный Совет пунчалеш:

1. Западный Украина Народный Собранийын йодмыжым удовлетворитлаш да Западный Украиным Украинский Советский Социалистический Республикыш ушымо дене тудым Советский Социалистический Республика-шамыч Союзын составышкыже пурташ.
2. Западный Украина деч СССР Верховный Советыш депутат-шамычым сайлашлан кечым назначитлаш Верховный Совет Президиумлан поручитлаш.
3. Украинский Советский Социалистический Республикын составышкыже Западный Украиным приниматлаш УССР Верховный Советлан кӱшташ.
4. Украинский Советский Социалистический Республика ден Белорусский Советский Социалистический Республика коклаште район ден область-шамычым граничитлыме проектым СССР Верховный Советлан ончашыже пуаш УССР Верховный Совет деч йодаш".

Тидын дене Союз Совет ден Национальность Советын кокымшо пырля заседанийышт петырнен.

Союз Совет ден Национальность Советын 1939 ий 2 ноябрьысе пырля заседанийышт нерген

ИНФОРМАЦИОННЫЙ УВЕРТАРЫМАШ ГЫЧ

2 ноябрьыште, 6 час кастене, СССР Верховный Советын заседаний залыштыже, Кремльыште, Союз Совет ден Национальность Советын кумышо пырля заседанийышт лийын.

Председательствоватла—Союз Советын Председательже депутат **А. А. Андреев.**

Ончычшаш паша радамыште—Западный Белоруссийысе Народный Собраний Полномочный Комиссийын заявленийже.

СССР Верховный Совет Западный Белоруссийысе Народный Собраний Полномочный Комиссийын заявленийжым обсуждатлымашке кусна.

Речь дене выступатленыт: Западный Белоруссийысе Народный Собраний Полномочный Комиссий член **Ф. С. Пестрак** йолташ, депутат **Н. С. Лелина** (Осиповичский округ, БССР), Западный Белоруссийысе Народный Собраний Полномочный Комиссийын членже-шамыч **Н. И. Гринцевич** йолташ, **И. А. Турлейский** йолташ, **М. С. Бушило** йолташ, депутат **Н. Я. Наталевич** (Слуцкий округ, БССР) да Западный Белоруссийысе Народный Собраний Полномочный Комиссийын членже-шамыч **В. А. Пырко** йолташ, **А. И. Федосюк** йолташ да **А. С. Малевич** йолташ.

Тылеч вара СССР Калык Комиссар-шамыч Совет Председательын заместительже **Н. А. Булганин** йолташ выступатлен.

СССР правительство лӱм дене Булганин йолташ „Западный Белоруссийым Белорусский Советский Социалистический Республикыш ушымо дене Советский Социалистический Республика-шамыч Союзын составышкыже пуртымаш нерген" закон проектым СССР Верховный Советеш утвердитлашлан вноситла.

СССР Верховный Совет Палата-шамыч шот дене посна голосований дене „Западный Белоруссийым Белорусский Советский Социалистический Республикыш ушымо дене Советский Социалистический Республика-шамыч Союзын составышкыже пуртымаш нерген Законым" единогласно утверждатла.

„Западный Белоруссийысе Народный Собраний Полномочный Комиссийын заявленийжым колыштмек, Советский Социалистический Республика-шамыч Союзын Верховный Советше **пунчалеш:**

1. Западный Белоруссийысе Народный Собранийын йодмыжым удовлетворитлаш да Западный Белоруссийым Белорусский Советский Социалистический Республикыш ушымо дене Советский Социалистический Республика-шамыч Союз составыш пурташ.
2. Западный Белоруссия деч СССР Верховный Советыш депутат-шамыч сайлыме кечым назначитлаш Верховный Совет Президиумлан поручитлаш.
3. Западный Белоруссийым Белорусский Советский Социалистический Республика составыш приниматлаш Белорусский Советский Социалистический Республика Верховный Советлан кӱшташ.
4. Белорусский Советский Социалистический Республика ден Украинский Советский Социалистический Республика коклаште район ден область-шамыч разграничений проектым СССР Верховный Советлан ончашыже пуаш Белорусский Советский Социалистический Республика Верховный Совет деч йодаш".

Председательствоватлыше—Союз Совет Председатель депутат **А. А. Андреев** увертара, что Визымше внеочередной Сессийын ончычшаш паша радамже пытен, да СССР Верховный Советын внеочередной Визымше Сессийым петырнымылан увертара.

ПИАЛАН РВЕЗЫЛЫК ВЕРЧ СТАЛИН ЙОЛТАШЛАН КУГУ ТАУ!

ПЕЛЕДШЕ КОЛХОЗНЫЙ ЯЛ

Эртен кайшетла шӧрын кайше изи пӧртым, тайнен шинчыше кӱр але олым леведышан вӱтам, марла капкам ужаш лиеш ыле. Моло нужна ял семынак Марий Кужер ялат ожно тыге койын. Кресаньык-шамыч поянлан пашам пӱжалт ноен ыштен толмекышт моча гай изи да шем пӧртыштӧ тӱнчыген иленыт.

Великий Октябрь чыла тидлан мучашым ыштен. Марий Кужер ялысе кресаньык шамычат у семын, поян да культурно илаш тӱҥалыныт.

Ленин—Сталин партийын вуйлатымыже почеш, ялысе кресаньык-шамыч 1930 ийыште „Онар" колхозым организоватлышт. Ял озанлык артельын Сталинский уставым илышыш пуртен толмо дене „Онар" колхоз кечын кушкеш, пеҥгыдемеш. Колхозым организоватлыме годым 15 имне гына ыле гын, кызыт 96 уло. Кок фермым организоватлыме. 1938 ийыште свино-товарный ферма 12 тӱжем теҥге доходым пуэн. Сылне пистеран вереш колхозын 3 мӱкш отарже вераҥын. Тушто—284 омарта мӱкш уло.

Колхозын шурно лектышыже ий еда нӧлталтеш. Колхозник-шамычын илышышт зажиточный, культурный лийын. Ожно нужна ешыште илыше-шамыч Петрова Анастасия, Васильева Вера, Гаврилова Евдокия да лу дене моло-шамыч тений 300 трудодень гыч утла ыштеныт. Нуно 650 килограмм гыч утла киндым налыт.

Марий Кужер ялыште ожно грамотный еҥ уке ыле гын, кызыт 6 учитель уло, молодежь гыч 20 еҥ НСШ-ыште, 5—средний школышто тунемеш.

Сергей Эчан.

ОКТЯБРЬСКИЙ МАРШ

Ну кӧ гын ок куане!
Ну кӧн гын шӱм ок шол!
Кунам мемнан ӱмбалне
Октябрьский кечейол.
Молан ме она муро
Яндар йӱк дене раш!
Кунам завод ден нурым
Элна ӱжеш мураш,
Кунам нимодеч талын
Мемнан куан шарла,
Кунам великий Сталин
Парадым саламла!
„Походышко ӱжат гын,
Великий ВеКаПе,—
Тылат пуэм, вожатый,
Чыла вием-капем".
Вот теве кажнын лозунг,
Чылан тид ден илат.
Тид ден нӧлтат колхозым,
Границым оролат.
Мемнан Коммунын факел
Маякла волгалта,
Шемер-влаклан умбаке
Чын корным ончыкта.
Кузе гын от муралте
Яндар йӱк дене раш!
Кунам тӱняш йоҥгалтын
Шокта Октябрьский марш.

Казаков Миклай.

Пиалан молодежь социалистический строительствын чыла участкылаштыже кугу рольым налын шога. Родиналан преданный улшо рвезе ден удыр-шамыч кеч могай пашаштат ончылно улыт, шкенышт пашам честь дене шуктат.

Снимкыште: (шола гыч) Кокшайский прорабский пунктын стахановкаже—лесоруб В. С. Христолюбова, Тюмшинский механизированный пунктын стахановецше—лесоруб П. М. Исаев, Марбумкомбинатыште пытартыш жапыште ответственный пашаш выдвигатлыме комсомолец П. М. Грунин, марийский поэт Казаков Миклай да Марбумкомбинатын средний школыштыжо тунемше отличница А. Боровикова йолташ-шамыч.

Молодежьын великий праваже

Великий Октябрьский социалистический революций шемер массылан у илышым пуэн. Октябрьский революций молодежьлан тунемаш кумда корным почын. Советский власть да коммунистический партий молодежь дек кугу вниманийым да заботым эреак проявитлат. Садлан 22 ий жапыште тӱжем да лу тӱжем дене шемер калыкын эргыже да ӱдыржӧ-шамыч высший образованиян лийын шуыныт. Никон Филаретович Салтыков йолташ нунын кокла гыч иктыже.

Салтыков йолташ 1912 ийыште Еласал район, Кугу-Пистерла ялысе нужна марий кресаньык ешеш шочын. Изиж годсек тунеммашке уло вийжым пышта. Козмодемьянский педтехникумышто тунеммыже годым Салтыков йолташ пеш шуко литературым лудеш, утларакшым исторический литература дене интересоватла. Педтехникумым 16 ияш тунем пытара. Чаплын тунем лекмыжым учитыватлен тудым вигак НСШ-ышке историй дене туныкташ колтат. 4 ий школышто туныктен, НСШ-ын заведующийжылан ыштен. Школышто ыштымыже дене пырля тудо шуко общественный пашамат йӧратен ыштен, шемер коклаште партий ден правительствын решенийыштым умылтарен шоген. Тиде жапыштак тудо высший учебный заведенийыш тунемаш пураш ямдылалтын.

А 1934 ийыште Салтыков йолташ шонымыжым шукта—Московский Историко-Философский институтын исторический факультетышкыже тунемаш пура. Институтышто упорно, уло кумылжым пыштен тунемеш, исторический наукым келгын изучатла.

1939 ийыште Московский Историко-Философский институтым чапле результат дене тунем пытарен дипломым налеш.

Тений Салтыков йолташ Йошкар-Ола пединститутышто историй дене преподаватла. Тудо уло вийжым, шинчымашыжым студентшамычлан пуаш тырша.

—Паша куштылго огыл,—манеш Салтыков йолташ,—лекций лудмаште шуко шинчымаш кӱлеш да студент-шамычлан материалым моштен преподноситлыман. Мый пашам йӧратен ыштем, нелылык сеҥалтеш манын пеҥгыдын ӱшанем.

Салтыков йолташым комсомол воспитатлен. Тудо комсомолыш 1928 ийыште пурен, комсомольский пашаште активно участвоватлен; кажне ийын пропагандистлан пашам ыштен. Шукерте огыл институтышто марий калыкын историйжым тунемме научный кружокым организоватлыме. Тиде кружокым вуйлаташлан Салтыков йолташым ойырымо.

Тыге нужна марий кресаньыкын икшывыже—Салтыков йолташ ВУЗ-ын преподавательже марте кушкын. Мемнан элыште гына молодежьлан образованийым налаш тыгай возможность пуалтын. Советский молодежь тиде правам тӱрыс использоватлен, кушкеш, пеледеш.

Н. И. Очетов.

ПИАЛАН МОЛОДЕЖЬ

Марийский бумажный комбинат—республикын эн кугу промышленный предприятийже. Тушто пашазе-шамыч кокла гыч шукыжым самырык еҥ-шамыч улыт. Молодежь комбинатын кеч могай участкыштыжат ведущий рольым налын шога. Марбумкомбинат шагал огыл стахановец-шамычым, республикын палыме еҥыштым куштен.

Комбинат строительствын кокымшо участкыштыже кугу авторитет дене комсомолка Августа Полковникова йолташ пользоватла. Августа шке ялже гыч бумкомбинатыш паша ышташ толмыж годым неграмотный ыле. Первой чернорабочийлан ыштен. Тыште пашашке честно относитлымаш дене, пуымо пашам сай шуктымаш дене тудо шкенжым ончыктен. Пашам ыштыме ден пырля кастене вечерний школышто тунемын. Вара Августам табельщиклан выдвигатлат. Комсомольский организаций Полковникова йолташлан тӱрлӧ поручененийым пуэн. Тудо эре шуктен. Августа комсомол пашам уло шӱм дене йӧратен ыштен. Августа ВЛКСМ членыш пура. Икмыняр жап гыч Полковникова йолташым строительствын кокымшо участкыште комсорглан сайлат. Тыштат Августа шкенжын моштымыжым ончыкта. Комсомолец-шамыч комбинат строительствын кокымшо участкыштыже сай результатым ончыктат. Романов Максим ден Шишкин Алексей пашашке нимогай специальностьым налде толыныт гын, кызыт плотник специальностьым налыныт. Бумкомбинатын пагалыме еҥышт, стахановец лийыныт. Коктынат тыжагынак комсомолыш пуреныт. Нуно пашам ыштыме ден пырля шкеныштын шинчымашыштым нӧлтат, художественный литературым лудыт, международный положений дене интересоватлат.—Мемнан социалистический элыште,—ойла Романов йолташ,—молодежьлан кумда корным почмо; пиалан молодежь чыла пашаште шкенжым моткоч чаплын ончыкта, Ленин—Сталин партийлан преданный улшо молодежь пеледше родинам аралаш кеч кунамат ямде.

Снимкыште: Марбумкомбинатын средний школыжо. Тиде школа 800 наре самырык еҥ-шамычым высший учебный заведенийлан ямдыла.

И. Рожкин.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ДЕЯТЕЛЬ-ШАМЫЧ

Советский власть молодежьлан кумда, волгыдо корным почын. Советский Союзышто молодежь хозяйственный, советский да государственный пашаште активно участвоватла. Мемнан элыште 18 ийым шуктышо кажне самырык еҥлан сайлаш да сайлыме лияш великий права пуалтын. Тыгай права капиталистический эллаште нигунамат лийын огыл да лийынжат ок керт.

СССР, РСФСР, МАССР Верховный Советлашке мемнан республика гыч комсомолын 23 членжым сайлыме. Нуно государственный управленийыште непосредственный участийым приниматлат. 1938 ийын мыйын илышыштемат эн пиалан кече лийын. Калык мланем кугу доверийым оказатлен, мыйым МАССР Верховный Советын депутатшылан сайлен. А кызыт мый, марий кресаньыкын ӱдыржӧ, МАССР Верховный Совет Президиум председательын заместительжылан ыштем. Уло вийым пыштен, калыкын доверийжым оправдатлаш тыршем. Мый гаемак, учительница Беляева йолташым руководящий советский пашаш выдвигатлыме. Тудо мемнан республикысе культурно-просветительный паша дене вуйлата.

А. Я. МОСОЛОВА йолташ.

Тиде жапыште самырык депутат-шамыч ятыр кушкыныт, нунын кокла гыч шукыштым руководящий пост-шамычыш выдвигатлыме. Депутат-шамыч гыч 20 еҥже ВКП(б) членыш пурен.

Мемнан-элыште гына, Ленин Сталин партийын вуйлатымыже дене, лично Сталин йолташын вуйлатымыже дене молодежь государство дене управлятлымаште активно участвоватла да калык озанлыкын чыла отрасльлаштыже геройствым, чудесам ончыкта.

МАССР Верховный Совет Президиум председательын заместительже—А. Я. МОСОЛОВА.

ОКТЯБРЬСКИЙ ПАЙРЕМ ЛЎМЕШ ПОДАРОК-ШАМЫЧ

Ожно йӧршеш пӧр'ен квалификацийлан шотлалтше профессий-шамыч дене советский ӱдыр-шамыч успешно овладеватлат. Нунын кокла гыч шукышт автомобильым, тракторым, комбайным управлятлат.

Снимкыште: Кужерский механизированный лесопунктын шоферже комсомолка—стахановка Н. К. Чурилина йолташ. Фото А. Овечкинын.

ПАЙРЕМЛАН ПӦЛЕК

Октябрьский революцийын XXII идалыкше кечым „Инвалид" артельын пошивочный цехше у производственный подарок-шамыч дене вашлиеш. Предоктябрьский социалистический соревнованийышке ушнымо дене да стахановский паша методым кумдан шарыме дене тиде цех идалыкаш производственный планым 102 процентлан темен.

А. А. Новоселов йолташ тылзаш планым 420 процент марте темен. Тыгак Н. Р. Трегубов, И. А. Гребнев йолташ-шамыч да молат тылзаш планым 260—300 процентлан шуктеныт.

Тылеч посна 7 еҥ тений стахановский школым тунем лектын. Нуно чыланат шке опытыштым весе-шамычлан передаватлат.

И. Лешпаев.

Соревнованийыште механический мастерской цех ончылно кая

„15 лет МАО" артельын (Йошкар-Ола) механический мастерской цехше квартал гыч кварталышке производственный планым 150 деч шагал огыл процентлан тема. Тиде цех ик ончыл верым налын шога. Пашазе-шамыч планым утыж дене темат.

Моло цехлаштат посна пашазе-шамыч нормым утыж дене темат. Теве В. А. Криваксин йолташ—223 процентлан, шорник Лутошкин йолташ—205 процентлан, И. И. Масликов йолташ—143 процентлан темен шогат.

Комсомолец-шамыч кокла гыч ВЛКСМ комитетын секретарьже А. С. Власов йолташ примерым ончыкта. Тыгак К. Д. Лебедева да Борисов йолташ-шамыч кечаш нормым утыж дене темат.

В. Борисов.

Комсомолец-шамыч чодра пашаште

Тиде кечылаште Абаснур прорабпунктыш ВЛКСМ Роҥго райком 50 комсомолецым чодра пашаш колтен ыле. Нунын дене кок комсомольский бригадым организоватлыме. Комсомолец-шамыч коклаште предоктябрьский соцсоревнований кумдан шарлен.

„Пробуждение" колхоз гыч (Роҥго район) чодра пашаш 5 комсомолец толын. Нунын дене ик звеном организоватлыме, звено колхозын 1995 кубометр чодрам ямдылышаш планжым темаш виян пижын.

Алмакаев.

Снимкыште: Лесотехнический институтын студенткаже—комсомолка О. Г. Чибураева йолташ. Тудо III курсышто тунемеш. Чибугаева йолташым тунеммаште ударница да активный общественница улмыжлан Чодра ден Сплав Союзын Областной конференцийже Чодра ден Сплав Союзын Всесоюзный с'ездышкыже делегатлан сайлен. Фото А. Овечкинын.

ПЛАНЫМ УТЫЖ ДЕНЕ ТЕМЫМЕ

Йошкар-Ола Электромельница предоктябрьский социалистический соревнованийым кумдан шарыме дене октябрьский планым 141 процентлан темен.

Пашазе-шамыч В. В. Панов, Е. О. Хлебникова да О. Б. Ведерникова йолташ-шамыч кече еда производственный нормым утыж дене темен толыныт.

Комсомолец-шамыч пашаште образецым ончыктат. Электроэнергий южгынам ситышын лийын огыл гынат, А. П. Зайцева (лабораторный цех), А. В. Болгарская (размолный цех), П. И. Коннов да С. Д. Грищенко (машинный цех) йолташ-шамыч нормым 137—141 процент мартен теменыт.

Электромельницын директоржо—Е. Анцышкина.

САЙЛЫМАШЫМ У СЕҤЫМАШ ДЕНЕ ВАШЛИЕШ

Арбан ял совет (Йошкар-Ола район) шемер депутат-шамычын местный Советлашкышт сайлымашлан ямдылалтмаште агитмассовый пашам кумдан шарен.

Ял советыште избирательный округ-шамычым ыштыме. Голосованийлан помещенийым ямдылыме. Агитатор-шамыч курсым эртыше 23 агитатор да 15 учитель избирательный участкылаште агитационно-массовый пашам регулярно ыштат. Местный Советыш сайлашлан ямдылалтме паша озанлык политический кампанийым темымаш дене увязыватлалтеш. Ял совет государство ончылно чыла обязательствым тӱрыс темен. Кызыт ял советысе колхоз-шамыч вольыклан шокшо вӱтам, кормам ямдылат. Чыла нине пашаште колхозласе комсомольский организаций-шамыч активный участийым приниматлат.

Арбан ял совет шемер депутат-шамычын местный Советлашкышт сайлымашым озанлык политический пашам шуктымаште у сеҥымаш дене вашлиеш.

И. П. Иванов.

135 КОМСОМОЛЕЦ АГИТАТОРЛАН ЫШТА

Мемнан республикыште агитационно-массовый паша кумдан шарлен. Агитатор-шамыч избиратель-шамыч коклаште избирательный закон изучатлымашым ятыр саемденыт. Теве Кужеҥер районышто местный Советлашке сайлыме нерген Положенийым изучатлаш 411 кружокым организоватлыме. Положенийым изучатлыме 135 кружокым сай агитатор - комсомолец-шамыч руководитлат.

Агитатор-шамыч умылтармаш пашам честь дене шуктат. „Йошкар пеледыш" колхозышто агитатор—комсомолец Е. В. Булыгин йолташ агитационный пашам уло кумылжо дене йӧратен ышта. Тудын кружокышко избирательный законым тунемаш 45 еҥ чарныде коштыт. Булыгин йолташлан колхозник-шамыч шуко вопросым пуат, тудо кеч кунамат вашмутым раш пуа.

М. Хорошавин.

САЙЫН УМЫЛТАРАТ

„У корно" колхоз (Пектубай район) пеленсе комсомольский организаций местный Советлашке сайлыме нерген Положенийым колхозник-шамыч коклаште умылтараш 12 комсомолецым агитаторлан ойырен. Нуно чыланат ВКП(б) райком пеленсе 3 кечаш агитатор-шамыч курсышто тунемыныт.

Агитатор А. А. Аппакова, М. М Аппакова, К. А. Ефремова йолташ-шамыч местный Советлашке сайлыме нерген Положенийым сайын умылтарат.

Аппаков.

ЛУДШО ЙОЛТАШ-ШАМЫЧ!

„Рвезе Коммунист" газетын вес номерже 12 ноябрьыште лекте ш

СОВЕТСКИИ КАЛЫКЫН ПАТРИОТИЗМЖЕ

Великий Советский Союзын гражданже-шамыч шкенышт родинам моткоч чот йӧратат, тыгайым человечествын историйже але пален огыл. Мемнан необ'ятный государствын кажне гражданинже, озанлыкын кеч могай участкыштыже ышта гынат, Советский элын чапшым нӧлтышашлан да поянлыкшым шукемдышашлан у да у успех-шамычым ышташ кугу желаний дене тырша. Миллион дене пашазе, колхозник-шамычым да интеллигенцийым большевизм духеш, советский патриотизм духеш воспитатлыше Ленин—Сталин партийын ик кугу сеҥымашыже теве тыште.

Хасан ер дене, монгольско-манчжурский границыште да шукерте огыл—Западный Украиныште да Западный Белоруссийыште иза-шольо-шамычым офицерский, панский ярмо деч утарымаште мемнан боец, командир да политработник-шамычын беспримерный подвиг-шамычым ончыктымышт пӱтынь тӱня мучко шергылтын. Сталин лӱм дене мемнан боец-шамыч боевой заданийым шуктышашлан, нуно родинан пиалже верч шке илыштым чаманыде, лӱдде каеныт.

Красноармеец Алексей Драница, Гродно лишне эртыше бойлаште участвоватлымыж годым, кумло куд час пулемет воктен шоген, польский часть-шамыч шинчыме пунктлам лӱдын. Тӱжем дене, лу тӱжем дене советский патриот-шамыч, Драница йолташ семынак, Украинский да Белорусский фронтласе моло участкылаштат шке почетный долгыштым героически шуктеныт да шуктен шогат.

Благородный задача-шамыч, кудын верч большевик-шамычын мудрый партийже вӱден наҥгайме почеш мемнан калык кучедалеш, польский помещик-шамычын кабалашт гыч але шукерте огыл утаралтше моло граждан-шамычымат тыгак ышташ тарватат. Нунат, нине граждан-шамыч, великий освободительный миссийым шуктышо Советский Союзым чот йӧратат да таум ыштат.

„Мемнан переживатлыме пиалан, куанымашан минутышто советский калыклан, тудын сеҥаш лийдыме Йошкар Армийжылан ме шкенан шокшо саламым колтена. Ме пӱтынь тӱнясе шемер-шамычын другшо, ачаже да вождьшылан великий Сталинлан шкенан пламенный саламым колтена",—тыге Западный Белоруссийын Пинск оласе интеллигенцийын представительже-шамыч шкенышт резолюцийыште возат.

Западный Украина ден Западный Белоруссийын границыштым Йошкар Армийын частьше-шамыч вончымо жапыште Пашазе-Кресаньык Йошкар Армийыш да Военно-Морской Флотыш очередной призыватлымаш лийын. Тыште ме адакат моткоч чапле советский патриотизмым ужына.

Родинан интересыже—нимодеч кӱшнӧ лийшаш!—советский патриот-шамыч кеч кунамат теве мо дене руководитлалтыт. Валерий Чкаловын героический тройкыжо, Михаил Громовын тройкыжо семынак, Валентина Гризодубова ден Владимир Коккинакин лӱддымӧ экипажышт семынак, шкенышт беспримерный рейсыштым родинан чапшым нӧлтышашлан ыштеныт. Папанин ден тудын спутникше-шамыч ийын коштшо ий ӱмбалне 274 кечым эртареныт, вет нунын ыштыме научный пашашт родиналан кӱлеш ыле.

Советский патриотизмын интернациональный характерже СССР-н мир верч чарныде да последовательно кучедалмаште выражатлалтеш.

Родинам патриот-шамычын йӧратымышт, мут дене гына огыл, а паша дене доказатлыме йӧратымышт, родинам сеҥаш лийдымым, кеч могай тушманлан шалатыше отпорым пуаш ямде улшым ышта. Тыге йӧраташ да преданный лияш ме Ленин деч тунемын улына; великий Сталин деч тунемына. „Сомневатлымыда ок кӱл, йолташ-шамыч,—Сталин йолташ тудын шочмыжлан 50 ий темме лӱмеш приветствийым колтышо организаций-шамычлан да йолташыже-шамычлан возен,—мый пашазе классын пашажлан, пролетарский революцийын да мировой коммунизмын пашажлан, шкемын чыла вием, чыла способностем да, кӱлеш лиеш гын, чыла шке вӱрем чӱчалтыш почеш чӱчалтыш марте пуаш ончыкыжат ямде улам" (1929 ийын 22 декабрьысе „Правда"). Миллион дене советский патриот-шамыч мемнан вождь, друг да учительын тиде мутшо-шамычым шарнат да Ленин—Сталин партийын вуйлатыме дене, шкенышт социалистический отечествылан чыла шке шинчымашыштым, моштымыштым, вийыштым, а кӱлеш лиеш гын, шке илышыштымат пуэн, чарныдегыч ончыко да ончыко, коммунизмын вершинышкыже каят.

Отв. редактор—К. А. ЛЕНСКИЙ.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: Мар. АССР, г. Йошкар-Ола, Дом Советов, 4 этаж, комната № 70, телефон № 90.
Упол. Главлита Мар. АССР А—954. г. Йошкар-Ола, 1 типография Маргосиздата.